

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116205420
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4116205420.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: AB 2 B. V., so sídlom 1077XX Amsterdam, Strawinskylaan 933, Holandské kráľovstvo, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11 IČO: 47 234 679, proti žalovanému: Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., I. K. XX/XX, zastúpenému JUDr. Máriou Vančovou, advokátkou so sídlom Nitra, Štefánikova trieda 84, o zaplatenie 3.122,49 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 20. júna 2019, č. k. 15C/104/2016-231, v spojení s opravným uznesením z 2. decembra 2019, č.k. 15C/104/2016-253, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania zrušuje a vec mu v týchto častiach vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.038,46 eura s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 25. 02. 2016, do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v pomere XXXXXX/XXXXXX %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“); § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 2 zák. číslo 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ďalej uviedol, že dňa 04.11.2013 uzatvoril žalovaný s právnym predchodcom žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v výške 4.000 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v splátkach po 108,03 eura mesačne, pričom RPMN bolo dojednané vo výške 43,40%, priemerná hodnota RPMN bola 18,84% a ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 26,97%. Keďže žalovaný neuhradil splátky úveru riadne a včas, bol vyzvaný dňa 16.10.2015 na okamžité splatenie dlžnej sumy. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16.10.2015 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na spoločnosť AB 1 B. V., keďže došlo k zlúčeniu tohto žalobcu s novým žalobcom rozhodol uznesením zo dňa 13.11.2017 č. k. 15C/101/2016-88 o pokračovaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu so spoločnosťou AB 2 B. V. Z celkovej úverovej zmluvy uhradil žalovaný žalobcovi sumu 2.961,56 eura. Žalobca si uplatňoval žalované plnenie na základe právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť v zmysle zák. č. 129/2010. Keďže sa na zmluvu o úvere hľadí ako na spotrebiteľskú, aplikoval ust. § 52 OZ. Vzhľadom na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahovala náležitosti výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nezaplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, považoval úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný uznal sumu 1.038,46 eura, ktorú bol ochotný uhradiť, a preto na túto sumu žalovaného zaviazal. Keďže sa jedná o úver bez poplatkov, žalobca má nárok na vrátenie skutočného plnenia. Keďže bol žalobcom žalovanému poskytnutý úver 4.000 eur a žalovaný uhradil 2.961,56 eura, rozdiel činí 1.038,46 eura, a preto v tejto časti žalobe vyhovel a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobcovi priznal úrok z omeškania s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ. Výrok o

náhrade trov konania odôvodnil v zmysle § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a priznal žalovanému nárok na náhradu pomernej časti náhrady trov konania, o výške ktorej po právoplatnosti tohto rozhodnutia bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP). Opravným uznesením zo dňa 02.12.2019, č. k. 15C/104/2016-253 súd prvej inštancie opravil prvý výrok rozsudku a doplnil ho o počiatok priznaného úroku z omeškania tak, že tento priznal odo dňa 25.02.2016 do zaplatenia.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcej časti napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný a domáhal sa jeho zmeny a zamietnutia žaloby. Svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Argumentoval, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil aktívnu legitimitáciu žalobcu. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 03.02.2016, ktoré predložil žalobca nezakladá jeho aktívnu legitimitáciu. Nepredloženie zmluvy o postúpení pohľadávky z 12.09.2012 ako aj zmluvy o postúpení zo dňa 16.10.2015, ktoré žalobca uvádza v oznámení spôsobuje nedostatok aktívnej vecnej legitimitácie, nakoľko nepreukázal, že mu pohľadávka veriteľa Home Credit Slovakia, a.s. proti žalovanému bola postúpená. V čase, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky, ešte pohľadávka žalobcu neexistovala. Žalobca opakovane predkladal len listinu nazvanú postúpenie pohľadávky z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.10.2015, v ktorej je postúpenie pohľadávky na AB 1 B. V. Danú listinu nemožno považovať za zmluvu o postúpení pohľadávky, pretože z nej nevyplýva zmluvou, z akého dňa vlastne k postúpeniu pohľadávky došlo; a prečo, napriek tvrdenému postúpeniu pohľadávky voči žalovanému v ten istý deň odoslal pôvodný žalobca žalovanému výzvu na vrátenie dlhu na jeho účet. Ďalej namietal konateľov spoločnosti. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí len stroho konštatoval, že je daná aktívna legitimitácia žalobcu na podanie žaloby a bližšie sa tým nezaoberal.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že žalovaný svoje tvrdenia ohľadne neplatného postúpenia pohľadávky ničím nepodložil. Neuviedol a nepredložil žiadne dôkazy preukazujúce, že osoby, ktoré figurujú za AB 1 B. V. neboli oprávnené uvedenú zmluvu podpísať. K postúpeniu pohľadávky došlo v súlade so zákonom. Majú za to, že odvolanie je zmätočné a nedôvodné a s týmto odvolaním nesúhlasia. Žiadali rozhodnutie prvoinštančného súdu v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť a priznať žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k písomnému vyjadreniu žalobcu poukázal na dôvody svojho odvolania, opätovne namietal aktívnu legitimitáciu žalobcu a poukázal na viaceré rozhodnutia všeobecných súdov.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP) a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť na ďalšie konanie.

6. V predmetnej veci z obsahu spisu je zrejmé, že dňa 04.11.2013 uzatvoril žalovaný s právnym predchodcom žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v výške 4.000 eur. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v splátkach po 108,03 eura mesačne, pričom RPMN bolo dojednané vo výške 43,40%, priemerná hodnota RPMN bola 18,84% a ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške 26,97%. Keďže žalovaný neuhradil splátky úveru riadne a včas, bol vyzvaný výzvou zo dňa 16.10.2015 na okamžité splatenie dlžnej sumy. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 16.10.2015 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na spoločnosť AB 1 B. V., keďže došlo k zlúčeniu tohto žalobcu s novým žalobcom rozhodol uznesením zo dňa 13.11.2017 č. k. 15C/101/2016-88 o pokračovaní s právnym nástupcom pôvodného žalobcu so spoločnosťou AB 2 B. V. Z poskytnutého úveru žalobcom vo výške 4.000 eur žalovaný uhradil žalobcovi sumu 2.961,56 eura a na rozdiel - 1.038,46 eura bol zaviazaný napadnutým rozsudkom.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

8. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

9. Ustanovenie § 220 CSP určuje obsahové náležitosti rozhodnutia súdu. Ich správnosť a úplnosť, je preto podkladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR. Ak súd pri odôvodnení rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 220 ods. 2 CSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym spôsobom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa správal pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto smere tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

10. Vady zakladajúce zmatečnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy strane v konaní spôsobujú porušenie jej práva na spravodlivý proces, odnímajú jej možnosť konať pred súdom, pretože jej bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmatečného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým strane v konaní znemožní realizáciu jej procesných práv, priznaných jej v civilnom sporovom konaní. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská.

11. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou ESLP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013).

12. Rozsah preskúmaného práva aj povinnosti odvolacieho súdu je určený rozsahom a dôvodmi odvolania, ktorým sa rozumejú napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 379 a § 380 CSP). Rozhodujúc o odvolaní žalobcu a preskúmaním napadnutého rozhodnutia prvoinštančného súdu odvolací súd dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie nezodpovedá vyššie uvedeným zákonným predpokladom na obsah a vyhotovenie rozhodnutia. Odvolací súd po dôslednom preštudovaní spisu a v ňom doložených listinných dôkazov konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je zmatečný a nepreskúmateľný.

13. Každá strana súdneho konania má procesné právo na to, aby každé rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, pričom limitom pre dôvody je samotný výrok rozhodnutia. Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia musí byť v súlade s výrokom rozhodnutia. Pokiaľ tomu tak nie je, takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné a nie je procesnou zárukou práva na spravodlivé konanie. Odôvodnenie rozhodnutia preto musí nadväzovať na výrokovú časť rozhodnutia a musí byť s ňou v súlade. Odôvodnenie

rozhodnutia je jeho dôležitou obsahovou náležitosťou, ktorá musí plniť niekoľko funkcií. Predovšetkým musí presvedčiť strany sporu o správnosti postupu súdu a o zákonnosti jeho rozhodnutia, čím sa naplňa jedno zo základných pravidiel konania posilňovanie dôvery účastníka súdneho konania v správnosť rozhodovania, ktoré následne vedie k tomu, aby fyzické resp., právnické osoby dobrovoľne plnili svoje povinnosti vyplývajúce z vydaného rozhodnutia. Nemenej dôležitou funkciou je aj kontrolná funkcia spočívajúca v tom, že každé rozhodnutie je možné preskúmať, pričom presvedčivé odôvodnenie môže zamedziť zbytočnému uplatňovaniu opravných prostriedkov. Pokiaľ absentuje logická nadväznosť výroku a odôvodnenia rozhodnutia a odôvodnenie rozhodnutia sa nezaobera skutkovými zisteniami je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné.

14. Podľa § 219 ods. 4 CSP len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia je zákonným následkom vyhlásenia rozsudku viazanosť súdu vyhlásený výrok. To znamená, že konajúci súd už nemôže sám zmeniť a v písomnom vyhotovení rozsudku musí byť znenie výroku zhodné s výrokom vyhláseným. Prípadnú chybu v písaní, počítaní alebo inú nesprávnosť súd môže opraviť dodatočne osobitným opravným uznesením. V prípade, ak súd vo vyhlásenom rozsudku nerozhodol o celom predmete konania alebo o navrhovanej predbežnej vykonateľnosti, môže dodatočne rozhodnúť doplniacim rozsudkom.

15. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vyššie uvedené kritériá kladené na odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa. Je tomu tak predovšetkým z dôvodu, že závery prijaté prvoinstančným súdom sú nedostatočne odôvodnené v rozhodnutí, a to najmä pokiaľ ide o úroky z omeškania. Súd prvej inštancie absolútne tejto okolnosti nevenoval žiadnu pozornosť, len poukázal na zákonné ustanovenia § 517 ods. 2 OZ. Taktiež pokiaľ ide o výrok týkajúci sa náhrady trov konania tento nedostatočne odôvodnil len s poukazom na ust. § 255 CSP. Je potrebné konštatovať, že spor rozhodol sudca JUDr. V. N., avšak písomné vypracovanie vyhláseného rozhodnutie urobil iný sudca prvoinstančného súdu vzhľadom na úmrtie JUDr. V. N.. Súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok tak, že neuviedol počiatok priznaného úroku z omeškania. Opravným uznesením zo dňa 2. 12. 2019, č.k. 15C/104/2016-253, sa snažil túto chybu odstrániť, čo však procesne prípustné nie je. Odvolací súd konštatuje procesné pochybenie, ktorého sa dopustil súd prvej inštancie, že nevyhlásil rozsudok v takom znení ako je písomne vyhotovený. Ide o nesúlad vyhláseného rozhodnutia s vypracovaným rozhodnutím, pre ktoré procesné pochybenie bolo nutné rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

16. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti za zmatečné, za absolútne rozporné a nespôsobilé preskúmania odvolacím súdom, odnímajúce stranám sporu právo na spravodlivý proces, a preto odvolací súd musel prihliadnuť na existenciu závažných procesných väd konania a s poukazom na vyššie uvedené rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V ďalšom konaní sa bude zaoberať aj dôvodnosťou uplatneného nároku. Nakoľko v danej veci ide o spotrebiteľský spor, aj bez návrhu vykoná dôkazy, ktoré sú nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Preverí či nedošlo k uznaniu nároku žalovaným (v priebehu konania žalovaný uznal pohľadávku žalobu vo výške 1.038,46 eur a na túto sumu bol aj zaviazaný), posúdi správnosť postúpenia pohľadávky (zabezpečí zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 12. 09. 2012 na č.l. 19 spisu sa nachádza oznámenie o postúpení pohľadávky, prípade ďalšie listiny s touto skutočnosťou späté) a po prejednaní veci, za súčasného vyporiadania sa so všetkými žalovaným uplatnenými námietkami (postúpenie pohľadávky, konatelia spoločnosti.....), opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležitým a zákonu zodpovedajúcim spôsobom odôvodní v zmysle § 220 CSP, aby v prípade podaného odvolania mohlo byť odvolacím súdom preskúmateľné. V novom rozhodnutí rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP). Názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).